

Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.
1203 • Budapest • Csepeli átjáró 1-3.

1203 Budapest, Csepeli átjáró 1-3.
Telefon: 238-4110
Telefax: 238-4323
Számlavezető bank:
OTP Bank Rt. 11720001-20203494
Cégjegyzékszám: 01-09-699429
Adószám: 12705616-2-43

Levelünk jele: BDK/5555/2/19.12.31.

Levelük jele: -

Ügyintézőnk: Hódos Jirina (☎238-42-02)
Molnár Károly (☎238-41-18)
Ügyintézőjük: Somogyi Gábor

SOMOGYI Épülettervező és Szervező Kft.

1046 Budapest, Vécsey Károly u. 16
Tel.: +36-30-900-4808

Tárgy:

**Díszvilágítás létesítési kiviteli terv véleményezése,
műszaki megfelelőségi hozzájárulás.**

BDK Kft. megvizsgálta a Bp.,

III. ker., Dévai Bíró Mátyás tér 1., Óbudai Evangélikus Templom díszvilágítása, Díszvilágítási hálózat létesítése című, 2019.12 számú

kiviteli tervdokumentációt, és a díszvilágítás megvalósításhoz szükséges üzemviteli, műszaki megfelelőségi hozzájárulást

MEGADJA.

Amennyiben a terv a díszvilágítási berendezések darabszámának, villamos- vagy fényteljesítményének változásával jár, úgy a kivitelezhetőség egyik előfeltétele, hogy a tervet a közterület (út, utca, park, stb.) tulajdonosának, kezelőjének is be kell mutatni (általában a területileg illetékes Polgármesteri Hivatal).

A Polgármesteri Hivatal előírásai, feltételei mellett a kivitelezés kezdése előtt és folyamán az alábbi, a BDK Kft. által megkövetelt *általános (A) és egyedi (B) előírásokat* maradéktalanul be kell tartani. A BDK Kft. Budapest Főváros területén - összhangban a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 34.§-ában a Fővárosi Önkormányzat vagyonáról, a vagyontárgyak feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló 22/2012. (III. 14.) Főv. Kgy. rendelet 4. sz. mellékletének 20. pontja útján a Fővárosi Önkormányzat kötelező közvilágítási és díszvilágítási feladata ellátására kizárólagos joggal felruházott üzemeltető szervezet, a Budapest Főváros Önkormányzata által megbízott köz- és díszvilágítás közszolgáltató társaság.

Szíves tudomásul vétel érdekében mellékeljük a kivitelezés „Általános és Egyedi előírásai” teljesítésének feltételeit. Az alábbi előírások teljesülésének hiányában az elkészült díszvilágítási berendezést üzemeltetésre nem vesszük át.

A. Általános előírások

1. Jelen véleményünk, műszaki megfelelőségi hozzájárulásunk a keltezéstől számított egy évig érvényes, és csak a díszvilágítási hálózatra vonatkozik.
2. Véleményünk, műszaki megfelelőségi hozzájárulásunk nem jelenti a tervdokumentáció tartalmának tételes ellenőrzését és nem mentesíti a Tervezőt, Beruházót és a Kivitelezőt az érvényben lévő szakmai, létesítési, biztonságtechnikai előírások maradéktalan betartása, valamint az egyéb hatósági- és közmű engedélyek megszerzése alól. Felhívjuk figyelmét arra, hogy jelen vélemény, műszaki megfelelőségi hozzájárulás csak a tervekre megkért **E-közmű nyilatkozatokkal együtt érvényes** és a kivitelezés csak ezek birtokában kezdhető meg. A tervtől való eltérés csak a Tervező, a Beruházó, az Üzemeltető és a Kivitelező együttes hozzájárulásával lehetséges.

3. A kiviteli munka megkezdésének a feltétele a tulajdonosi és közútkezelői hozzájárulások beszerzése a díszvilágítási kiviteli tervre vonatkozóan.
4. A kivitelező a munka megkezdését 15 nappal korábban írásban **BDK Kft.-nél** jelentse be. A kivitelezési munkáknál a BDK Kft., Dél-pesti Közfűtési Üzemtől (tel.: 238-41-50) **munkaterület átadást, szükség szerint feszültségmentesítést és műszaki szakfelügyelet** kell kérni.
5. A munka megkezdése előtt un. *koordinációs jegyzőkönyvet* kell felvenni, amelyben a területi felelős tájékoztatást ad a tervezés óta esetleges bekövetkezett változásokról. A BDK Kft. bevonásával a bontásra kerülő hálózatról tételes leltárt kell készíteni és a bontott anyagokat a leltárnak megfelelően a BDK Kft.-nek kell átadni.
6. A BDK Kft. üzemeltetésébe kerülő létesítmények, hálózatok és berendezések megvalósítása során a kivitelezés minőségének ellenőrzése céljából biztosítani kell BDK Kft.-nek az ellenőrzési és (építési) naplóbejegyzési jogot, mely nem helyettesíti a Beruházó műszaki ellenőre feladatát és felelősségét. A BDK Kft. jogosult a díszvilágítás kivitelezését ellenőrizni, hogy a tervnek, a biztonsági szabályzatoknak és előírásoknak megfelelően létesül-e
7. A tervezett berendezés érintésvédelmét az **MSZ HD 60364** szabvány, az MSZ 2364 szabvány előírásai és a **BDK Kft. 1/2005 sz.** szakmai irányelve szerint kell kialakítani.
8. A tervezés, kivitelezés folyamán alkalmazni kell a **40/2017. (XII. 4.)** NGM rendeletében (az összekötő és felhasználói berendezésekről, valamint a potenciálisan robbanásveszélyes közegben működő villamos berendezésekről és védelmi rendszerekről) foglaltakat, valamint a rendelet mellékletében (Villamos Műszaki Biztonsági Szabályzat) leírtakat.
9. A tervezett berendezésben szabványos, a BDK Kft. választékában szereplő, a területi felelőssel előzetesen egyeztetett anyagok, szerelvények használhatók fel. Ettől eltérni csak indokolt esetben, a területi felelős írásos hozzájárulásával szabad. Indokolatlan eltérés esetén fenntartjuk a jogot az átvétel megtagadására, illetve a szükséges többletmunkák elvégzésére, melynek költségeit a Beruházóra, Kivitelezőre hárítjuk.
10. Az új díszvilágítási világítótesteken – lámpatesteken – a létesített teljesítményt tartós, UV álló felirattal jelölni kell, egyeztetve a BDK Kft. képviselőjével, megegyezően a megvalósulási dokumentációval. Az új oszlopokban, kandeláberekben, az ajtón belül tartós felirattal jelölni kell az oszlop gyártót, gyártási évet, gyártási hónapot, az oszlop típusát és fénypontmagasságát.
11. A minden útkereszteződéseknél, kocsi és kapu behajtóknál a **tartalék védőcső** létesítése szükséges. A díszvilágítási földkábel mechanikai védelmét, védőborítást műanyag takaró lap, ill. téglázás biztosítson.
12. A bontott anyagok tekintetében (fém hulladék) fokozatos figyelembe kell venni a **197/2014. (VIII. 1.)** Korm. rendeletet (az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről), valamint az új villamos berendezések tekintetében a **374/2012. (XII. 18.)** Korm. rendeletet (egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról). A beszállításkor és a bontott anyagok leadásánál az előírások szerint kell eljárni.
13. A munkavégzést úgy kell megszervezni, hogy a meglévő díszvilágítás üzeme folyamatosan fenntartható legyen. A világítás hiánya miatt keletkező mindennemű kárigényt a Kivitelezőre hárítunk.
14. A kivitelezésnél **mindenkor érvényes szabványokat, szakmai előírásokat, törvényeket és rendeleteket** kell figyelembe venni és betartani.
15. Az érintett útszakaszon, járda mentén, ill. tervezett területen elhelyezett oszlopoknál, a díszvilágítási fénytechnikai paraméterek betartása miatt, kivitelezéskor teljes területen a meglévő, ill. ültetésre tervezendő fák, a fa lomkoronáinak megfelelő gallyazását el kell végezni, valamint a folyamatos gallyazásról közterület kezelőjének gondoskodni kell.
16. Figyelembe kell venni a BVMT leírtakat:
  - „6. A 67/2012. (IX. 28.) Főv. Kgy. rendelettel elfogadott objektumok díszvilágításához méretezéssel ellátott éjszakai utcafényes látványterv szükséges.
  7. A díszvilágításnak harmonizálni kell a megvilágított tárgy építészetével, kiemelve vagy felerősítve egyes részleteit. A statikus és nem színes díszvilágítások akár eseti jellegű telepítése esetén is a díszvilágítás színhőmérséklete a látvány szempontjából összefüggő közterületeken nem térhet el 500K-nél nagyobb mértékben a meglévő díszvilágítások színhőmérsékletétől.
  8. Az éjszakai városkép látványának védelme érdekében a világörökségi területeken, valamint a kiemelt területeken létesítendő köz és díszvilágítás esetén világítási látványvédelmi igazolást kell készíteni. A látványvédelemnek való megfelelést az üzemeltetést megrendelő Főváros részéről a fővárosi főépítész véleményezi. A költségviselői nyilatkozat megadásának feltétele a támogató véleményű egyeztetési jegyzőkönyv.
  9. A látványvédelmi igazolás tartalma:

A köz és díszvilágítási megoldásokat Budapest éjszakai látképével igazolva kell bemutatni, a világörökségi területek esetében a megadott ellenőrző pontokról nézve. A világítási berendezések összehangolt városképi látványát fotódokumentációval kell igazolni.

Ellenőrző pontok a látványkép igazolásához:

- a) Pesti oldalra nézve: Szabadság-hídról, Gellérthegy Duna felőli oldaláról, Halászbástyáról, Alagút tetejéről, Margit hídról, Árpád hídról
- b) Budai oldalra nézve: Szabadság-hídról, Belgrád rakpartról, Március 15. tér északi oldaláról, Lánchíd hídfőjétől, Országház előtti korzóról, Margithíd pesti hídfőjétől, Árpád hídról.
- c) Andrássy út esetében Oktogonról mindkét irányban és a Hősök tere felől
- d) Hősök tere esetében a Kodály köröndtől."

17. A díszvilágítási fényvetők a **gyalogos és közúti forgalmat káprázással**, ill. egyéb „fényszennyezéssel” sem zavarhatják, szükség szerint a fényvetőre megfelelően méretezett fényterelő rácsokat kell felszerelni, valamint a kivitelezés befejezése előtt a kerületi Önkormányzat, KH, Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal és BDK Kft. képviselője bevonásával próbavilágítást dokumentáltan kell tartani.

18. A munka elkészülte után szükséges üzembe helyezési eljárást a Beruházó vagy megbízottja folytatja le. A leszámolási dokumentációt műszaki átadást megelőzően **5 munkanappal** a területi felelős részére át kell adni. A leszámolási dokumentációnak tartalmazni kell Műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyvet (BDK formátumú) és Pénzügyi összesítőt (melléklete), megfelelő példányszámban.

A leszámolási dokumentációban lévő minden iratot 3 pld.-ban (+ 3 db CD) kell készíteni:

- Kivitelezői nyilatkozat (ha több kivitelező van, mindenki külön lapon – gen. kivitelező, alvállalkozók), felelős műszaki vezetők nyilatkozatai
- Bontási leltár, egyeztetve a BDK Kft.-vel (szállító levelek az anyagról, amelyet kell benyújtani a BDK Kft.-hez, szállító levelek az anyagról, amely hulladékként kell kezelni és hulladék feldolgozó céghez kell beszállítani, az ezt alátámasztó bizonylatok, különös tekintettel a veszélyes- és újrahasznosítható hulladékokról,
- Építési leltár (felépítmény és alépítmény, a kábel leltár, a tulajdonos és érték megjelölésével, minősítési bizonylatok az anyagokról és/vagy egyedi készülék esetén típusvizsgálati jegyzőkönyv - a műbizonylatok feleljenek 3/2003 (I.25.) BM-GKM-KvVM rendeletben foglaltaknak)
- Teljesítmény kimutatás
- Oszlop közműgenplán – üzemviteli felosztás, táblázat
- Átalány díjas fogyasztók felsorolása – kábel leltár, valamint írásbeli átadások egyes fogyasztókkal
- Az új kapcsoló szekrények az ELMŰ Nyrt. által üzembe helyezési nyilatkozatok
- Áramütés elleni védelem - mérési jkv.
- Szigetelés ellenállási mérési jkv.
- Földelési ellenállás mérési jkv.
- Világítástechnikai mérési jkv.
- Megvalósulási tervek - megvalósulási rajz, geodéziai bemérés, elvi séma rajz
- Építési napló
- Tömörségi mérési jkv.

Felhívjuk a Kivitelező figyelmét arra, hogy műszaki átadás-átvétel **csak teljes körű megvalósulási dokumentáció benyújtása után lehetséges.**

19. A BDK Kft. tulajdonába kerülő hálózatokra és berendezésekre vonatkozó, az üzembe helyezéshez szükséges adatokat a Beruházó a műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv mellékleteként köteles a „Jegyzőkönyv térítésmentes átadás-átvételtől” tárgyú jegyzőkönyvben átadni. A jegyzőkönyv késedelmes megküldéséből származó aktiválási kárt, a helytelen eredmény elszámolásból eredő önellenőrzési és késedelmi pótlékot a Megrendelőre (Beruházóra) áthárítjuk a 8033/83/Pk. 16., illetve 8014/1984. PM. El. Főig. tájékoztatója alapján.

A műszaki átadás-átvételtől jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek tartalmaznia kell az üzembehelyezési okmány kiállításához, a számviteli és statisztikai adatszolgáltatáshoz, a műszaki nyilvántartáshoz és a berendezés által szolgáltatott díszvilágítás díjának elszámolásához szükséges adatokat.

A jegyzőkönyvhöz minőségi tanúsítványként csatolni kell az elkészült díszvilágítás műszeres világítástechnikai ellenőrzésének mérési eredményeit tartalmazó jegyzőkönyvet is, amelynek elkészítéséről a Kivitelezőnek kell gondoskodnia.

20. A kiviteli tervdokumentációnak tartalmazni kell Beruházói nyilatkozat a létesülő berendezés tulajdonjogáról és a **BFFH, Városigazgatóság Főosztály** nyilatkozatát üzemeltetési költségek viseléséről. Kérjük a nyilatkozatok egy példányát BDK Kft. részére szíveskedjenek eljuttatni.

B. Egyedi előírások

21. A jelen véleményezés **csak a díszvilágítási hálózatra** vonatkozik.
22. A díszvilágítási berendezés és hálózat a **BDK Kft. beruházásában** valósul meg, és a **BDK Kft. tulajdonában marad**, valamint a BDK Kft. végzi az üzemeltetést.
23. **A tárgyi díszvilágítási objektum jelenleg nem szerepel a Fővárosi Díszvilágítási Rendeletében. A tervben a díszvilágítással felvázolt műszaki koncepció üzemeltetői szempontból megfelelő az érvényben lévő díszvilágítási rendeletben történő szerepeltetés kezdeményezésére, mely a Beruházó feladata.**
Az új objektumra vonatkozóan, amennyiben a tervek szerint új díszvilágítás létesül és a koncepció fővárosi finanszírozást és BDK Kft által történő üzemeltetést feltételez, a Budapest Főváros díszvilágításáról szóló 67/2012. (IX. 28.) Főv. Kgy. rendelete szerint kezdeményezett közgyűlési döntés szükséges.
Amennyiben az objektum díszvilágítása a műszaki átadás-átvételig nem rendelkezik érvényes közgyűlési döntéssel, úgy az alábbi megoldások egyikének alkalmazása esetén lehetséges csak a berendezések üzembe helyezését elvégezni, a további üzemeltetést biztosítani :
- A hálózat tervezett módon történő kialakítása mellett (fővárosi díszvilágítási hálózatra csatlakoztatás) a BDK Kft –vel külön üzemeltetési szerződés megkötése, valamint az ELMŰ Nyrt. –vel szerződés megkötése a villamos energia fogyasztás átalánydíjas elszámolására vonatkozóan.
  - A BDK Kft hálózatától független, mért 0,4 kV-os csatlakozás kialakítása mellett a berendezés fenntartásáról saját hatáskörben gondoskodni, vagy ezzel külön szakcéget megbízni.
24. Az „Általános előírások” pontjaiban **foglaltak betartása szükséges.**
25. A tulajdonunkba, vagy üzemeltetésünkbe kerülő díszvilágítási hálózatok és berendezések kivitelezésénél, a kivitelezés folyamatának és minőségének ellenőrzése, a kivitelezési dokumentáció, szabványok betartása céljából műszaki ellenőrzéssel a társaságunkat is kell megbízni (lásd. az „Általános előírások 6. pontját).
26. **Az új díszvilágítási kapcsoló tápkábelére vonatkozóan (típusára is) a tervdokumentációt az ELMŰ Nyrt. hagyja jóvá. A kapcsolóba felkerülő névleges csatlakozási teljesítményt is meghatározó első túláramvédelmi készülék értékének meghatározásakor a szelektivitás szempontjából figyelembe kell venni a díszvilágítási kapcsolóban elhelyezett áramköri védelmi áramkorlátozók beépített értékét.**
27. Az ELMŰ Nyrt. és a BDK Kft. irány elvei szerint **független, méretlen** 0,4 kV-os ellátással rendelkezzen. A kapcsolók a BDK Kft. által elfogadottak legyenek, megfelelő nagyságú mágnes kapcsolóval (DIL K75X-22, ill. DIL K45X-22).
28. A tervezett lámpatestek, fényvetők 2019. 11. 06-án egyedileg lettek elfogadva a BDK Kft részéről. Az elfogadó nyilatkozatban lévő hiánypótlásokat a kivitelezés kezdéséig Gyártónak teljesíteni kell. A BDK Kft. a világítótestekbe beépített fényforrás max. 3000 K színhőmérséklettel fogadja el, figyelembe véve a BVMT előírásait.
29. A tervezett földelő szondákat oszlopokon belül kell kialakítani és az oszlop belső földelő csavarjára kötni.
30. A díszvilágítási kapcsolóban elhelyezett áramköri védelmi **áramkorlátozók beépített értéke 50 A** legyenek.
-

31. A Tervező pótlólagosan nyilatkozzon, ill. nyújtsa be, valamint a **kivitelezés csak az alábbi feltételekkel valósulhat meg**:

- A Budapest Főépítész, ill. kerületi Főépítész támogatói véleményét a tervezett díszvilágítási objektumról és díszvilágítás megjelenéséről.
- Az ingatlan tulajdonosának nyilatkozatát, miszerint hozzájárul a díszvilágítási hálózat létesítéséhez, és lehetővé teszi, hogy a BDK Kft. munkatársai bármikor hozzáférhessenek a díszvilágítási kapcsoló berendezéshez.
- A BDK Kft. képviselő által aláírt Emlékeztető, Organizációs jegyzőkönyvét.
- A műszaki leírás 2.2 pontjának első mondatát pontosítani a „fémlemez szekrény” elhagyásával.
- A tervezett kábeltípus pontos megnevezéséről, figyelembe véve a Költségkiírás 3.2. pontjában foglaltakat.
- A díszvilágítási kapcsoló szekrény **szerezvényezésének elrendezési rajzát**.
- A Tervező, ill. Beruházó nyújtsa be statikai nyilatkozatát a meglévő oszlopokra vonatkozóan, hogy azok a tervezett kialakításban a súly-, valamint szélterhelésre megfelelnek a tervezett konzolok és fénnyvetők teherbírásának.
- A **V-02 jelű rajzon szereplő fénnyvetők energia ellátásáról, és annak kialakításáról**. A rajzon szereplő baloldali ábrázolt kialakítás nem egyértelmű, kivitelezésre nem alkalmas.
- A **Gyártó garanciális, jótállási nyilatkozatát**, mely szükséges a tervezett lámpatestre, fénnyvetőre vonatkozóan. A BDK Kft. csak min. 5 éves jótállást fogad el.
- A **Szerelési és Karbantartási, kezelési technológiai utasítást** a világítási berendezésekkel kapcsolatos kiviteli és üzemeltetői munkákra vonatkozóan (lásd. az „Általános előírások” 8. pontját).
A **TU-t (Technológiai utasítást)** a világítási berendezésekkel kapcsolatosan, a munka elvégzéséhez, és **MMT-t (Mintavételi és Megfelelőségi ig. terv)** az anyagokra vonatkozóan.
Továbbá a Tervező az **Üzemeltetői és Karbantartási Utasítást készítse el**, figyelembe véve a különleges környezetben végzendő üzemeltetési körülményeket (munkavédelmi kérdések). A Karbantartási technológiai utasítás kialakításánál ismertetni kell a kivitelezéskor előforduló különleges üzemeltetési, szerelési sajátosságokat, körülményeket.
A fenti nyilatkozatokat, hiányosságokat, utasításokat a kivitelezés kezdéséig az Üzemeltető felé igazoltan kell benyújtani, átadni. A nélkül munkaterület nem adható át.

32. A díszvilágítási berendezések, elosztók, lámpatestek az „Általános előírások” 10. pontjának megfelelően legyenek ellátva **időálló azonosítóval**, megegyezően a megvalósulási dokumentációval.

33. A díszvilágítási lámpatestek és fénnyvetők **a gyalogos és közúti forgalmat** káprázással, ill. egyéb „fényszennyezéssel” sem zavarhatják. Szükség szerint a lámpatestekre, ill. fénnyvetőre megfelelően méretezett fényterelő rácsokat kell felszerelni.

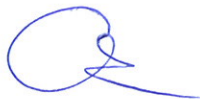

34. A fénycvetők pontos telepítési helyét próbavilágítással meg kell meghatározni. A kivitelezés befejezése előtt a BDK Kft. képviselője bevonásával próbavilágítást dokumentáltan kell tartani.
35. A kivitelezés során felmerülő, a terv jóváhagyáskor nem ismert műszaki problémák és annak megoldásait a BDK Kft.-vel **kell egyeztetni**, valamint „Kivitelezői Építési napló”-ban rögzíteni.

Budapest, 2019. december 31.

Üdvözlettel

BDK Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.
1203 Budapest, Csepeli átjáró 1-3

Császár Ferenc
beruházási vezető

Tamás László
üzemeltetési vezető

Melléklet : 1 pld. kiviteli terv

